MESA10: Zvyšovanie daní ohrozuje konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky

Bratislava, 26. septembra 2024

Analytici upozorňujú, že slovenský zamestnanec platí vyššie dane a odvody než zamestnanci v susedných štátoch na rovnakej pracovnej pozícii.

V súvislosti s konsolidáciou verejných financií vypracovali ekonómovia z MESA10 analýzu, v ktorej upozorňujú na rastúce daňové zaťaženie a upadajúcu konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky. V rámci projektu „Čo dostávam za svoje dane“ detailne zmapovali daňové systémy Slovenska a okolitých štátov.

MESA10 je popredným slovenským think-tankom, od svojho vzniku v roku 1992 sa venuje ekonomickým a sociálnym analýzam. Prezidentom MESA10 je bývalý minister financií Ivan Mikloš.

Výkonný riaditeľ MESA10 Ján Marušinec hovorí: „V uplynulých mesiacoch sme realizovali hĺbkovú analýzu daňových systémov Slovenska a susedných krajín, ako aj vplyvu navrhovaných daňových zmien na konkurencieschopnosť Slovenska a ekonomický rast. Zistenia nie sú potešujúce a návrhy vlády neprispejú k zlepšeniu situácie, ale skôr naopak“.

Ekonómovia upozorňujú na nízky rast slovenskej ekonomiky, čo vedie k tomu, že nás v životnej úrovni predbiehajú susedné štáty. Dôvodom je slabý rast produktivity práce a nízke investície. Rast HDP je ťahaný domácou spotrebou, čo nie je dlhodobo udržateľné. Slovensko zápasí okrem toho aj s deficitom bežného účtu platobnej bilancie, podobne ako Grécko počas dlhovej krízy.

Ako upozornil ekonomický analytik MESA10 Tomáš Meravý, Slovensko nie je atraktívne pre investície a jeho daňový systém trestá vzdelaných a úspešných: „Slovensko malo v uplynulých rokoch najvyššiu sadzbu dane z príjmov právnických osôb v zoskupení V4. Vláda chce túto sadzbu od budúceho roka zvýšiť na 22 %, čo znamená, že budeme už len jediný percentuálny bod za Rakúskom. Ak si na druhú misku váh dáme napríklad kvalitu dopravnej infraštruktúry, je otázne, ktorá firma bude za týchto okolností ešte ochotná investovať na Slovensku.“

Prudké zvýšenie základnej sadzby DPH nás podľa analytikov posunie na európsku špičku vo výške DPH. Iba 6 členských štátov Európskej únie ju má v súčasnosti vyššiu než vládou navrhovaných 23 %.

Podľa Meravého je však najväčším kameňom úrazu extrémne vysoké daňovo-odvodové zaťaženie práce. „Slovenskí zamestnanci platia neúmerne veľa na daniach a odvodoch, najmä ak majú vyšší než priemerný plat. Progresivita zdanenia práce je u nás vyššia než vo

väčšine susedných štátov, čo vedie k tomu, že Slovák z ceny práce odvedie štátu citeľne viac než zamestnanec na rovnakej pozícii v zahraničí.“

Podľa výsledkov analýzy je napríklad priemerná mzda začínajúceho programátora v Bratislave približne 2 000 eur. Daňovo-odvodové zaťaženie tejto mzdy na Slovensku činí 45,2 %. V neďalekej Viedni pritom zarobí začínajúci programátor v priemere 2 600 eur mesačne, štátu však odvedie iba 40,9 %. V Rakúsku pritom firmy bežne vyplácajú svojim zamestnancom 13. a 14. plat.

„Kto bude chcieť za týchto okolností ešte na Slovensku pracovať a platiť dane?“ uzatvára výsledky štúdie analytik Tomáš Meravý.